

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak: 79/21

Møtedato: 14.09.2021

Dato: 23.08.2021

Arkivsaksnr: 2020/11527-

HIRO

Orientering om opptaket høsten 2021

Bakgrunn

Denne orienteringssaken omhandler de ulike opptakene ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet høsten 2021. Opptaket omfatter det nasjonale Samordna opptak, lokalt masteropptak, intern programovergang, poststudierett og hospitantopptak. Det gis også en orientering om opptaket til Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

Opptak til lavere grad – Samordna opptak

Hovedopptaket i Samordna opptak til lavere grads studier ble gjennomført 15. juli. Fakultetet hadde en opptaksramme på 1146 studieplasser. Dette er 72 flere studieplasser enn i 2020. De 72 plassene inkluderer en videreføring av de 60 fireårige koronaplassene som ble tildelt fakultetet i 2020 og refordelingen av 60 PPU plasser til 12 studieplasser til det nye lektorprogrammet i sosiologi. Fakultetet hadde tre nye studieprogram i Samordna opptak denne høsten: Bachelorprogram i kunstig intelligens, integrert masterprogram i informasjonsteknologi og økonomi, og lektorutdanning med master i sosiologi.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har svært populære studieprogram og hadde 3270 førsteprioritetssøkere til våre programmer i 2021. Det tilsvarende tallet for 2020 var 2826. UiB samlet hadde en økning på 484 førsteprioritetssøkere. SV-fakultetet sto for mesteparten av denne økningen med 444 flere førsteprioritetssøkere enn i fjor. Det var i høst 1618 søkere som takket ja til plass i hovedopptaket som er 37 flere enn i fjor og 142 flere enn i 2019. Fakultetets målsetting i opptaket har vært å gi mange muligheten til å studere hos oss og å utnytte kapasiteten på studieprogrammene godt, samtidig som det har vært en prioritering å få gode karaktergrenser i alle fag.

I vurderingen av hvor mange tilbud fakultetet skulle sende ut har vi vektlagt både karaktergrensene og at mange nye studenter avslutter studiene i løpet av sitt første semester på bachelorprogrammene. I tillegg har det blitt tatt hensyn til antallet førsteprioritetssøkere. Det har også i 2021 knyttet seg noe ekstra usikkerhet rundt opptaket på grunn av koronasituasjonen både i fjor og i år. Det ser ut til at andelen som takker ja i forhold til antall tilbud totalt sett på fakultetet går litt ned med ca. 1 prosentpoeng fra 56,4 i 2020 til 55,5 i 2021. Andelen som møter i forhold til antall ja går ned med nesten 4 prosentpoeng fra 88,1% til 84%. Dette er også lavere enn i 2019 da denne andelen var på 87,7%.

Tabell 1 gir en oversikt over antallet studieplasser per program, antall søkere som hadde programmet som førstevalg per 15. april (førsteprioritetssøkere), hvor mange tilbud fakultetet har sendt ut, antall ja-svar og antall studenter som har møtt (semesterregistrert innen 1. september). Tabellen viser søkere og opptaket for høsten 2021 og to år bakover i tid for sammenlikning.

Tabell 1: Søkere og opptak til studier gjennom Samordna opptak 2019-2021

Studieprogram	Studieplasser			Førsteprisøkere			Tilbud			Ja-svar			Møtt		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Årsstudium															
Årsstudium i administrasjon og organisasjonsvitenskap	21	25	25	84	117	141	94	107	112	39	45	33	31	35	29
Årsstudium i geografi	19	19	19	33	54	41	47	50	63	21	19	29	18	17	22
Årsstudium i informasjonsvitenskap	15	40	40	105	181	132	61	142	149	37	76	86	33	66	73
Årsstudium i medier og kommunikasjon	20	20	20	63	85	81	61	64	65	28	29	28	25	26	20
Årsstudium i samfunnsøkonomi	21	40	40	76	118	120	85	135	136	38	77	68	34	71	57
Årsstudium i sammenliknende politikk	21	25	25	46	66	55	56	68	66	33	37	32	32	34	28
Årsstudium i sosialantropologi	21	20	20	33	65	68	55	54	56	30	34	32	22	32	28
Årsstudium i sosiologi	21	25	25	59	88	66	53	68	70	31	39	30	25	35	27
Bachelorprogram															
Bachelorprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap	86	86	96	149	155	204	245	252	307	118	126	128	99	102	104
Bachelorprogram i europastudier	30	30	30	37	34	28	78	67	65	41	40	32	38	32	27
Bachelorprogram i geografi	35	40	40	78	49	66	83	76	88	56	45	54	48	42	46
Bachelorprogram i informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)	24	22		64	81		47	53		29	32		26	28	
Bachelorprogram i informasjonsvitenskap	90	90	90	221	236	237	181	182	168	128	113	120	114	102	107
Bachelorprogram i journalistikk	22	22	27	164	168	221	60	77	71	29	42	42	26	40	33
Bachelorprogram i kognitiv vitenskap	22	22	29	129	161	110	59	60	65	35	38	38	33	33	34
Bachelorprogram i kunstig intelligens			30			156			61			41			31
Bachelorprogram i medie- og interaksjonsdesign	35	35	35	141	131	105	63	68	65	43	36	41	40	35	34
Bachelorprogram i medier og kommunikasjon	53	50	60	110	120	123	126	124	134	65	69	77	57	64	68
Bachelorprogram i politisk økonomi	25	20		27	28		43	53		22	28		21	25	
Bachelorprogram i samfunnsøkonomi	98	103	108	151	195	251	240	256	270	136	154	170	109	123	138
Bachelorprogram i sammenliknende politikk	105	106	111	172	165	178	270	254	193	189	172	136	167	159	115
Bachelorprogram i sosialantropologi	86	90	85	131	121	133	230	230	223	124	126	131	110	112	109
Bachelorprogram i sosiologi	100	100	105	172	155	132	250	239	249	140	139	131	132	124	115
Bachelorprogram i TV-produksjon	22	22	22	184	193	212	54	52	42	35	33	22	33	31	20
Profesjon /integreerte masterprogram															
Integrert masterprogram i informasjonsteknologi og økonomi (sivilingeniør)			25			233			61			32			23
Lektorutdanning med master i sosiologi			17			117			61			39			38
Profesjonsstudium i samfunnsøkonomi	22	22	22	49	60	60	61	72	76	29	32	46	22	25	34
Total	1014	1074	1146	2478	2826	3270	2602	2803	2916	1476	1581	1618	1295	1393	1360

Kilde: Tableau:Explore/Opptak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2021 rapporteres til DBH i oktober.

Som tabell 1 viser var tilbudstallene høyere i 2021 enn året før. Det ble sendt ut 113 flere tilbud i 2021 enn i 2020. Dette samsvarer godt med at fakultetet har 72 flere studieplasser å fylle i 2021. Fakultetet hadde 1146 studieplasser i Samordna opptak høsten 2021. Ved fristen for semesterregistrering 1. september var tallet på møtte studenter 1360, litt lavere enn i 2020 hvor det var registrert 1393 studenter møtt. Fakultetet ligger likevel godt an til å fylle studieplassene også etter forventet frafall de første to semestrene.

Opptak til høyere grad – sentralisert masteropptak

Fra høsten 2019 har masteropptakene vært gjennomført sentralt ved UiB og det er Studieadministrativ avdeling (SA) som er ansvarlig for opptaket. Det innebærer at det ikke lenger er fakultetet i samarbeid med fagmiljøene/instituttene som behandler søknadene til opptak på masterprogrammene, men SA i samarbeid med fakultetene og fagmiljøene der det har vært nødvendig.

Til høstsemesteret 2021 ble det gjennomført opptak til 11 norskspråklige masterprogram og fem engelskspråklige program. Tilbud om studieplass ble sendt ut til søkerne 6. juli, med svarfrist 12. juli. Når det gjelder karakterkrav fikk masterprogrammene som hadde høyere opptaksgrense enn 3,00 følgende grenser: Manusutvikling for serier 4,17, Undersøkende journalistikk 3,73, Geographies of sustainable development 3,43, Sammenliknende politikk 3,39, Samfunnsøkonomi 3,33, Medier og kommunikasjon 3,32, Miljø og landskapsgeografi 3,29, Naturgeografi 3,2 og Medie- og interaksjonsdesign 3,17.

Tabell 2 gir en oversikt over søkere og opptak til norske masterprogram i 2021, 2020 og 2019. Nærmere bestemt angir tabellen antallet studieplasser per program, antall førsteprioritetssøkere, kvalifiserte førsteprioritetssøkere, hvor mange tilbud som ble gitt, antall ja-svar og antall studenter som har møtt (semesterregistrert innen 1. september).

Tabell 2: Søkere og opptak til norske masterprogram 2019-2021

Studieprogram	Studieplasser			Førsteprioritetssøkere			Kvalifisert førsteprisøkere			Tilbud			Ja-svar			Møtt		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Administrasjon og organisasjonsvitenskap	26	26	26	103	165	112	45	63	50	58	58	61	32	34	34	30	27	25
Geografi	17	17	17	52	47	53	29	29	31	30	30	40	18	15	16	15	13	13
Informasjonsvitenskap	22	32	32	62	64	75	51	51	59	58	56	66	41	37	35	40	34	30
Manusutvikling for serier	12	12	12	15	31	32	10	22	24	11	20	10	11	13	7	10	13	6
Medie- og interaksjonsdesign	12	12	12	46	67	98	26	29	41	21	23	36	18	13	13	16	9	9
Medier og kommunikasjon	20	23	23	80	97	112	61	67	75	68	71	78	37	29	34	30	26	31
Samfunnsøkonomi	25	25	25	132	175	163	66	62	73	56	54	61	27	29	34	26	24	32
Sammenliknende politikk	35	35	35	138	141	118	101	100	91	85	87	68	42	46	30	37	39	20
Sosialantropologi	18	18	18	32	52	44	29	38	32	30	39	36	14	20	20	14	17	17
Sosiologi	25	25	25	51	82	83	36	52	56	43	62	66	24	33	32	19	30	30
Undersøkende journalistikk	12	12	12	36	62	49	21	43	27	23	23	23	16	15	16	15	15	9
SUM	224	237	237	747	983	939	475	556	559	483	523	545	280	284	271	252	247	222

Kilde: Tableau:Explore/Opptak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2021 rapporteres til DBH i oktober

Det var 939 førsteprioritetssøkere til de norske masterprogrammene i 2021. Dette er en nedgang på 44 søkere i forhold til 2020, men langt flere førsteprioritetssøkere enn i 2019 da det var 747 førsteprioritetssøkere. Antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere er likevel litt høyere i år enn i 2020. Den kraftige økningen i førsteprioritetssøkere i fjoråret kan skyldes usikkerhet rundt arbeidsmarkedet for bachelorkandidatene midt i pandemien, men dette kan vi ikke si med sikkerhet.

Selv om antall tilbud gitt i 2021 økte noe i forhold til 2020 har antallet som takket ja gått litt ned, fra 284 i 2020 til 271 i 2021. Ja-svarene slik de foreligger pr. 3 september overstiger antall studieplasser på de norske masterprogrammene, men det ser ikke ut til at antall registrert møtt helt vil dekke antall studieplasser på de norske programmene samlet. Fakultetet ønsker å ha økt fokus på masterprogrammene og rekrutteringen til disse fremover.

Internasjonalt opptak

Det er høsten 2021 registrert ca. 170 innreisende utvekslingsstudenter til SV-fakultetet. Dette til tross for at vi fremdeles er i en pandemisituasjon og at det for en del betyr karantene ved ankomst Bergen. Tilsvarende tall for 2020 var 100, mens vi mottok ca. 188 i 2019. Vi nærmer oss med andre ord en mer normal situasjon i forhold til antall innreisende studenter. Utvekslingsstudentene er ikke gradsstudenter.

Tabell 3 på neste side viser søker og opptakstall for de engelskspråklige masterprogrammene for 2021, 2020 og 2019.

For de engelskspråklige masterprogrammene har antall førsteprioritetssøkere økt betraktelig siden 2020. Det var i 2021 1038 førsteprioritetssøkere til de engelskspråklige studieprogrammene mot 725 året før. Antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere gikk i 2021 imidlertid dramatisk ned, til kun 37 samlet for programmene. Dette er noe fakultetet gjerne vil følge opp i samarbeid med instituttene og Studieavdelingen som håndterer selve opptaket. Antall tilbud som ble sendt ut var likevel høyere enn for 2020, med 19 flere tilbud. Ja-svarene er nesten på samme nivå som i 2020 med 106 ja-svar. Møtt-tallene dekker samlet nesten antall studieplasser. Nytt for 2021 er at vi igjen har opptak til fellesgraden i systemdynamikk, hvor det ikke har vært opptak de siste tre årene siden bortfallet av EU-finansiering til programmet.

Det kan også bemerkes at de engelskspråklige studieprogrammene på geografi deler emner med det norske masterprogrammet i geografi, og antall studieplasser og studenter bør derfor sees i sammenheng med det norske masterprogrammet i geografi. De engelskspråklige geografiprogrammene er med andre ord del av et større fag- og studiemiljø.

Tabell 3: Søkere og opptak til engelskspråklige masterprogram 2019-2017

Studieprogram	Studieplasser			Førsteprioritetsøkere			Kvalifisert førsteprisøkere			Tilbud			Ja-svar			Møtt		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Geographies of Sustainable Development	5	10	8	59	167	206	8	23	10	11	29	41	4	14	23	4	9	10
Physical Geography	5	5	5	30	18	48	5	4	1	8	5	14	7	4	7	5	2	5
Public Administration	13	10	10	333	386	479	30	21	7	34	34	55	14	27	36	8	6	10
System Dynamics	23	28	25	159	154	295	57	73	13	61	93	61	34	70	37	30	33	19
System Dynamics (Joined programme, EMSD)						10			6			9			3			1
SUM	46	53	48	581	725	1038	100	121	37	114	161	180	59	115	106	47	50	45

Kilde: Tableau:Explore/Opptak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2021 rapporteres til DBH i oktober.

Andre lokale opptak ved fakultetet

Intern programovergang

Studenter på fakultetets bachelorprogram og årsstudier kan hvert semester søke om intern overgang til et bachelorprogram. Våren og høsten 2021 søkte til sammen 198 studenter og 178 fikk innvilget søknad om overgang. Tilsvarende tall for 2020 var 155 søknader hvor 138 fikk innvilget søknad om overgang. Det har med andre ord vært en liten oppgang i antall internoverganger fra i fjor.

Hospitantordningen

Hospitantordningen gir studenter ved andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge mulighet til å ta enkeltemner ved fakultetet. Høsten 2021 har 11 søkere fått innvilget status som hospitanter, mot 6 søkere høsten 2020.

Poststudierett

Studenter som har fullført en bachelor-, master- eller ph.d.-grad ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, kan søke fakultetet om å få en særskilt studierett frem mot neste Samordna opptak. Samlet for 2021 har 130 søkere fått innvilget poststudierett. 86 av disse var innvilget høsten 2020 mens 44 var innvilget i vårsemesteret. Tilsvarende tall for 2020 var 167, med 112 innvilget for høsten og 55 i vårsemesteret.

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er et påbyggende årsstudium til tidligere utdanning som gir undervisningskompetanse i skolen. Fra og med 2019 har det vært krav om mastergrad for å ta PPU, og utdannelsen gir kompetanse som lektor i ungdomsskole og videregående skole. Opptakskravet til studiet er en mastergrad/300 studiepoeng, med minimum en faglig fordypning på 60 studiepoeng og minimum karakteren C i gjennomsnitt i den faglige fordypningen. Den faglige fordypningen må være innen fagområder der det tilbys fagdidaktikk ved UiB, og skal være satt sammen av emner som gir god grunnleggende kjennskap til faget.

Ved SV-fakultetet tilbyr vi fire fagdidaktiske emner som del av det praktisk-pedagogiske årsstudiet: mediefag, IT-fag, geografi og samfunnskunnskap. Med de angitte emnekombinasjonene kan studentene kvalifisere til PPU med medievitenskap, informasjonsvitenskap, geografi, sosiologi, sammenliknende politikk, sosialantropologi og administrasjon og organisasjonsvitenskap. Fra og med 2022 vil tilbudene i geografi, IT-fag og mediefag legges ned, 2021 er derfor siste året det tas opp studenter på disse tre programmene.

Tabell 4: Opptakstall PPU høsten 2021

Fagdidaktiske emner	Opptaks-kapasitet	Antall søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt pr. 03.09.21
DIDASAK samfunnskunnskapsdidaktikk	35	123	69	21	17
DIDAGEO geografididaktikk	30	14	3	2	2
DIDAMEVI mediefagsdidaktikk	15	21	4	1	1
DIDAIT IT-didaktikk	15	17	0	0	0
Totalt	95	175	76	24	20

(Kilde: FS101.001. Offisielle tall rapporteres til DBH i oktober.)

Søkertallene til SV-fakultetets fag i PPU har gått noe ned siden 2020, fra 183 til 175. Alle kvalifiserte søkere fikk i år tilbud om studieplass på PPU, totalt 76 tilbud, mot 80 i 2020. Av disse fikk vi 24 ja-svar, mot 34 i 2020. Møtt-andelen har vært ganske jevn siden overgangen til masterkrav, og vi vil ha omtrent like mange PPU-studenter 2021-22 som de to foregående studieårene.

Fra 2013 og til og med 2018 var det en jevn økning i søkertall og opptakstall til PPU, frem til kravet om mastergrad ble innført. Vi må tilbake til før 2014 for å finne tilsvarende lave søker- og opptakstall som i 2019-2021. I 2018 var det i tillegg rekordhøye søkertall til PPU, både fordi vi for første gang ga tilbud om opptak til PPU for søkere med kun ett undervisningsfag det året, samtidig som at mange søkere ønsket å ta PPU før masterkravet trådte i kraft fra og med 2019.

Gitt svært lave søkertall har fakultetet vedtatt at det fra 2022 ikke lenger skal bli gitt tilbud om geografi, IT-fag og mediefag i PPU. Fra og med høsten 2021 tilbys et nytt 5-årig lektorprogram med master i sosiologi. For å få en bedre utnyttelse av de mange studieplassene på PPU ved UiB, så har UiB blant annet besluttet at 60 studieplasser på PPU skal omgjøres til 12 studieplasser på det nye lektorprogrammet fra og med høsten 2021.

Tabell 5: Søkertall til PPU ved SV-fakultetet 208-2021

	2018		2019		2020		2021	
Emner	Søkere	Møtt	Søkere	Møtt	Søkere	Møtt	Søkere	Møtt pr. 03.09.21
DIDASAK	379	46	95	13	124	18	123	17
DIDAGEO	58	11	17	3	24	2	14	2
DIDAMEVI	88	21	25	3	26	2	21	1
DIDAIT	31	2	8	0	9	0	9	0
Totalt	556	80	145	19	183	22	167	20

(Kilde: FS101.001. Offisielle tall rapporteres til DBH i oktober.)

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet tar orienteringssaken om opptak til orientering.

Jan Erik Askildsen
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør